

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

FORTUNE 500 TÜRKİYE 2022
VE LİSTEDE YER ALAN KONYA FİRMALARI
BURÇİN KABAKCI

FORTUNE
500

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
Temmuz, 2023
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

Başlık	Sayfa
1. GİRİŞ	2
2. FORTUNE 500 TÜRKİYE 2022'DE İLK 10 FİRMA.....	3
3. FORTUNE 500 DİĞER GÖSTERGELER.....	4
3.1. Net Satış Değişimi.....	4
3.2. Faiz ve Vergi Öncesi Kâr.....	4
3.3. Aktif Toplamlar.....	5
3.4. Özkaynaklar.....	6
3.5. İhracat.....	6
4. FORTUNE 500 VE KONYA FİRMALARI.....	8
5. KAYNAKÇA	8

1. GİRİŞ

Fortune 500, Fortune dergisi tarafından hazırlanan ve yıllık olarak yayınlanan bir listedir. Listeyle, en yüksek net ciroya sahip olan 500 firma listelenmektedir.

Amerika merkezli Fortune 500 çalışmasını derginin editörü Egdar P. Smith tarafından oluşturulmuş ve ilk kez 1955 yılında yayımlanmıştır.

Fortune Türkiye tarafından 16. sı düzenlenen Fortune 500 çalışmasının amacı, satış hacimlerine göre Türkiye'nin önde gelen firmalarının belirlenmesi ve firmaların temel finansal göstergeleri ile birlikte yayınlanmasıdır. Çalışmada, finansal kurumlar ve holding şirketleri kapsam dışı bırakılmıştır.

Çalışmada net satışlarla birlikte 7 kalemde sıralama yapılmaktadır. Bu kalemler şu şekildedir: *Net Satış, Net Satış Değişim, Faiz ve Vergi Öncesi Kâr (FVÖK), FVÖK Değişim, İhracat, Aktifler, Özkaynak.*

Fortune 500 Türkiye 2022 Araştırması'nda yer alan şirketlerin toplam net satışları bir önceki yıla göre yüzde 148,7 artarak 7 trilyon 986 milyar liraya çıkmıştır. Şirketlerin 2022 yılında net satışta sağladıkları söz konusu artış, 2007 yılında ilk gerçekleştirilen Fortune 500 Türkiye Araştırmasından bu yana gerçekleşen en yüksek oranlı artış olmuştur. 2022 yılı yüzde 97,72 olan ÜFE oranı dikkate alındığında ise Fortune 500 Türkiye şirketlerinin net satışlarında yüzde 25,8 reel artış sağladıkları görülmüştür. Şirketler, net satışlarını dolar bazında da yüzde 33,4 artırmıştır.

2022 yılındaki Fortune 500 sıralamasında, ilk sırada 799,6 milyar lira net satışla Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ) yer almaktadır. EPIAŞ'ın ardından TÜPRAŞ A.Ş. 481,7 milyar lira net satışla ikinci, Türk Hava Yolları A.O. ise 311,1 milyar lira satış geliri ile üçüncü sırada yer almıştır.

2. FORTUNE 500 TÜRKİYE 2022'DE İLK 10 FİRMA

Tablo 1. Net Satışlara Göre İlk 10 Firma

Türkiye Sıra		Kuruluş	Bulunduğu Şehir	Net Satış (TL)
2022	2021			
1	1	Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	İstanbul	799.666.046.225
2	2	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Kocaeli	481.764.656.000
3	3	Türk Hava Yolları A.O	İstanbul	311.169.000.000
4	9	Petrol Ofisi A.Ş.	İstanbul	205.811.475.000
5	11	Star Rafineri A.Ş.	İstanbul	187.953.459.527
6	10	Opet Petrolcülük A.Ş.	İstanbul	179.987.547.000
7	12	Socar Turkey Petrol Ticaret A.Ş.	İstanbul	176.003.488.000
8	5	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İstanbul	171.796.902.000
9	4	Ahlatıcı Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Çorum	147.786.940.397
10	6	BİM Birleşik Mağazaları A.Ş.	İstanbul	147.715.566.000

Listenin ilk sırasında yer alan EPIAŞ A.Ş. 2020 yılından bu zamana kadar üç kez listenin ilk sırasında yer almıştır. 2020 yılından önce uzun yıllar listenin ilk sırasında yer alan TÜPRAŞ A.Ş. son üç senedir listenin ikinci sırasında yer almaktadır. Türk Hava Yolları A.O. ise 311,1 milyar liralık net satış ile üçüncü sıradaki yerini korumuştur.

Fortune 500 Türkiye listesinde yer alan 500 şirketin toplam net satışları bir önceki yıla göre yüzde 148,7 artarak 7 trilyon 986 milyar liraya çıkmıştır. Şirketlerin sağladıkları söz konusu artış, ilk araştırmanın yapıldığı 2007 yılından bu yana geçen 16 yılda gerçekleşen en yüksek oranlı artış olmuştur. 2022 yılı yüzde 97,72 olan ÜFE oranı dikkate alındığında ise 500 şirketin net satışlarında yüzde 25,8 reel artış sağladıkları görülmüştür. Şirketler, net satışlarını dolar bazında da yüzde 33,4 artırmıştır.

3. FORTUNE 500 DİĞER GÖSTERGELER

3.1. Net Satış Değişimi

Araştırmanın ilk gerçekleştirildiği sene olan 2007 yılında 1 milyar TL'nin üzerinde net satış gelirin sahip olan şirket sayısı 53 iken, bugün 500 şirketin tamamının 2 milyar TL'nin üzerinde bir büyüklüğe sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Net Satış Değişimlerine Göre İlk 10 Firma

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluş	Değişim (%)
1	189	Team Agro Gıda Sanayi ve Tic. A.Ş.	2088,1
2	417	Assemcorp Elektronik A.Ş.	888,7
3	321	Tunçhan Metal ve Turizm Sanayi Ticaret A.Ş.	881,0
4	36	Troy Kıymetli Maden Ticareti A.Ş.	637,6
5	18	Nadir Metal Rafineri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	545,1
6	94	İstanbul Jet Havacılık ve Yakıt Hizmetleri A.Ş.	513,5
7	102	TK Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik A.Ş.	492,0
8	140	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	467,7
9	76	Altınbaş Kıymetli Madenler Borsası A.Ş.	455,5
10	337	Naturelgaz Sanayi ve Ticaret A.Ş.	439,7

3.2. Faiz ve Vergi Öncesi Kâr

Fortune 500 Türkiye şirketlerinin 2021 yılında 157 milyar 781 milyon lira olan toplam net kârı, 2022 yılında yüzde 245,5 ile rekor oranda artarak 545 milyar 138 milyon liraya çıkmıştır. Listedeki Türkiye şirketlerinin 466'sı kâr açıklarken, 34'ü zarar açıklamıştır. 2021 yılında zarar açıklayan firma sayısının 104 olduğu göz önüne alınca bu yıl zarar açıklayan firma sayısının ciddi oranda azaldığı görülmektedir.

Tablo 3. Faiz – Finansal Giderler – Vergi Öncesi Kâra Göre İlk 10 Firma

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluşlar	FVÖK (TL)
1	3	Türk Hava Yolları A.O.	62.484.000.000
2	2	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	52.158.878.000
3	5	Star Rafineri A.Ş.	40.012.600.001
4	8	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	25.820.856.000
5	12	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	25.155.237.000
6	25	Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	21.235.945.000

FORTUNE 500 TÜRKİYE 2022 VE LİSTEDE YER ALAN KONYA FİRMALARI

7	61	Eti Bakır A.Ş.	20.488.466.004
8	62	İGA Havalimanı İşletmesi A.Ş.	19.009.309.163
9	11	Arçelik A.Ş.	17.657.309.000
10	14	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	16.913.163.000

Tablo 4. Faiz – Finansal Giderler – Vergi Öncesi Kâr Değişimlerine Göre İlk 10 Firma

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluşlar	FVÖK Değişim (%)
1	384	Gap İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret A.Ş.	111.948,6
2	198	ATÜ Turizm İşletmeciliği A.Ş.	6.164,1
3	339	Ereğli Tekstil Turizm San. ve Tic. A.Ş.	4.381,0
4	74	Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş.	1.939,5
5	71	Ewe Doğalgaz San. ve Tic. A.Ş.	1.831,2
6	229	Eksim Elektrik Enerjisi İth. İhr. Toptan Sat. A.Ş.	1.803,8
7	401	İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	1.411,1
8	180	Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Tic. Ltd. Şti.	1.310,2
9	130	Aksa Elektronik Toptan Satış A.Ş.	1.266,9
10	337	Naturelgaz Sanayi ve Ticaret A.Ş.	1.053,6

3.3 Aktif Toplamlar

Fortune 500 listesini aktif toplam rakamlarına göre bir önceki seneye kıyasladığımızda ilk sırada yer alan Türk Hava Yolları'nın yerini koruduğu görülmektedir. 2021 yılında aktif toplam rakamlarına göre listenin ikinci sırasında yer alan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının 2022 yılında üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir.

Tablo 5. Aktif Toplamlarına Göre İlk 10 Firma

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluş	Aktif Toplam (TL)
1	3	Türk Hava Yolları A.O	578.571.000.000
2	5	Star Rafineri A.Ş.	181.407.443.189
3	12	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	174.893.623.000
4	2	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	168.892.335.000
5	20	Enka İnşaat ve Sanayi A.Ş.	160.441.430.000
6	14	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	133.357.518.000
7	11	Arçelik A.Ş.	132.242.678.000

8	47	Tusaş-Türk Havacılık ve Uzay Sanayi A.Ş.	115.875.536.779
9	328	T.C. Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü	115.095.837.287
10	42	İçtaş İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş.	105.042.636.000

3.4 Özkaynaklar

Fortune 500 listesini özkaynaklarına göre bir önceki yıla kıyasladığımızda listenin ilk üç sırasında değişiklik olmadığı görülmektedir. İlk sırada yer alan Türk Hava Yolları yüzde 100'lük artışla ilk sıradaki yerini korurken, ikinci sırada yer alan Enka İnşaat ve Sanayinin ise yüzde 36,2'lik artış yaşadığı görülmektedir. Listenin üçüncü sırasında yer alan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının 2022 yılında yüzde 40,3'lük artış gerçekleştirdiği görülmektedir. Fortune 500 Türkiye şirketlerinin net satış kârlılığı 2021 yılında yüzde 4,91 iken, 2022 yılında yüzde 6,83 seviyesine çıkmıştır. 2021 yılında yüzde 12,22 olan özkaynak kârlılığı ise 2022 yılında yüzde 24,84'e yükselmiştir.

Tablo 6. Özkaynaklarına Göre İlk 10 Kuruluş

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluş	Özkaynak (TL)
1	3	Türk Hava Yolları A.O.	181.427.000.000
2	20	Enka İnşaat ve Sanayi A.Ş.	122.407.267.000
3	12	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	118.662.187.000
4	5	Star Rafineri A.Ş.	105.102.277.301
5	328	T.C. Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü	100.967.911.426
6	2	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	67.185.772.000
7	14	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	56.581.845.000
8	42	İçtaş İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş.	43.226.775.000
9	40	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	39.860.969.000
10	61	Eti Bakır A.Ş.	39.454.757.820

3.5 İhracat

Listedeki şirketlerin 2022'de gerçekleştirdiği toplam ihracat, bir önceki yıla kıyasla yüzde 137,9 artarak 2 trilyon 129 milyar TL'ye yükselmiştir. Listedeki şirketlerin 2022 yılında ihracatta TL bazında sağladıkları bu performans, 2007'den bu yana yaşanan en yüksek oranlı artış olmuştur. Listede yer alan 500 firmanın 396'sı ihracat gerçekleştirmiştir.

İhracatın toplam net satışlar içindeki payına bakıldığı zaman bir önceki yıla göre bir miktar azaldığı görülmektedir. 2021 yılında toplam satışların yüzde 27,9'u ihracattan sağlanırken bu rakam 2022 yılında 26,7 olmuştur.

En fazla ihracatı, uzun yıllardır geleneğini bozmayarak 283,5 milyar TL hizmet ihracı ile Türk Hava Yolları gerçekleştirmiştir. İkinci sırada 133,2 milyar TL ile Ford Otomotiv üçüncü sırada ise 93,1 milyar TL ile Arçelik yer almaktadır.

Tablo 7. İhracatlarına Göre İlk 10 Kuruluş

Sıra No	Liste Sıra No	Kuruluş	İhracat (TL)
1	3	Türk Hava Yolları A.O.	283.555.000.000
2	8	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	133.266.750.000
3	11	Arçelik A.Ş.	93.150.744.000
4	2	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	91.291.312.000
5	7	Socar Turkey Petrol Ticaret A.Ş.	66.454.617.221
6	14	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	64.634.846.000
7	9	Ahlatcı Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	48.342.033.115
8	6	Opet Petrolcülük A.Ş.	47.033.634.000
9	23	TFS Akaryakıt Hizmetleri A.Ş.	46.155.655.255
10	22	Vestel Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.007.114.000

Rusya-Ukrayna savaşının etkisi ile artan petrol ve enerji fiyatları Fortune 500 Türkiye listesinde bu alanda faaliyet gösteren şirketlerin öne çıkmasına sebep olmuştur. Listenin ilk 10 sırasında yer alan şirketlerin 6'sının petrol ve enerji alanında faaliyet gösterdiği dikkat çekmektedir.

Fortune 500 Türkiye araştırmasına göre gerek net satışlar, gerek ihracat gerekse net kârda oransal anlamda rekor artışlar yaşanırken istihdamda artış sınırlı kalmıştır. Listedeki şirketlerin, 2021 yılında 1 milyon 343 bin olan istihdamı, 33 bin (yüzde 2,5) artarak 2022 yılında 1 milyon 376 bine çıkmıştır.

Listede yer alan borsa şirketi sayısının geçen yıl gerçekleşen halka arzların da etkisi ile bir önceki yıla göre arttığı görülmektedir. 2021 yılında listede yer alan borsa şirketi sayısı 107 iken bu sayı 2022 yılında 126 olarak gerçekleşmiştir. Listede yer alan ilk on şirketin dördünün BIST şirketi olduğu görülmektedir.

Fortune 500 Türkiye şirketlerinin toplam net satışları, bir önceki yıla göre dolar bazında yüzde 33,4 artarak 2022 yılında 482,1 milyar dolara çıkmıştır. Fortune 500 ABD listesinin ilk sırasında bulunan Walmart'ın net satışları ise 2022 yılında 611,3 milyar dolara ulaşmıştır.

Fortune 500 Türkiye 2022 şirketlerinin tamamı, Fortune 500 ABD-2021 listesine üçüncü sıradan girebilmektedir. Fortune 500 ABD listesinde yer alan Amazon.com'un net satışları, 514 milyar dolar olmuştur.

4. FORTUNE 500 ve KONYA FİRMALARI

Fortune 500 Türkiye listesinde yer alan Konya firmalarına baktığımız zaman, 2021 yılında listede Konya'dan 2 firma yer alırken, bu sayının 2022 yılında 3'e çıktığı görülmektedir. Geçen sene listenin 233. sırasında yer alan Aydınlar Yedek Parçanın 2022 yılında listeye giremedikleri görülmektedir.

2021 yılında listenin 99. sırasında yer alan Erser Grup'un net satışlarını yüzde 153,2 artırarak 2022 yılında 93. sırada yer aldığı görülmektedir. 2021 yılında listede yer almayıp, 2022 yılında listeye 404. sıradan giriş yapan Doğrudan Elektrik Enerjisi ve 456. sırada yer alan Ova Un'un bulunduğu görülmektedir.

Tablo 9. Fortune 500'de Yer Alan Konya Firmaları (2021-2022)

Konya Sıra		Türkiye Sıra		Kuruluşlar	Net Satış 2022 - (TL)	Net Satış 2021 - (TL)	% Değişim
2022	2021	2022	2021				
1	1	93	99	Erser Grup Tarım Ürünleri ve San. ve Tic. A.Ş.	14.651.481.580	5.784.862.243	153,2
2	-	404	-	Doğrudan Elektrik Enerjisi Top. Satış ve Ted. A.Ş.	2.888.555.355	-	-
3	-	456	-	Ova Un Fabrikası A.Ş.	2.484.796.283	-	-
-	2	-	233	Aydınlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	-	2.486.598.485	-

5. KAYNAKÇA

- <https://www.fortuneturkey.com/fortune500?yil=2022&tip=1>
- <https://haberglobal.com.tr/ekonomi/turkiyenin-en-buyuk-500-sirketi-belli-oldu-261352>
- <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/fortune-500-turkiye-2022-arastirmasinin-sonuclari-aciklandi/2936636>